

**Revisiun dal
dretg intrachantunal da gieus per daners**

Rapport explicativ

Cuntegn

1	Situaziun da partenza.....	2
1.1	Midada dal dretg da gieus per daners sin plaun federal.....	2
1.2	Basegn d'adattaziun	2
1.3	Libertad da regulaziun sin plaun intrachantunal.....	3
2	Las decisziuns da realisaziun las pli impurtantas	4
2.1	Nagina reuniun dal dretg intrachantunal da gieus per daners en ina lescha	4
2.2	Scumond da gieus d'inschign gronds	5
2.3	Scumond da turniers da poker pitschens.....	7
2.4	Regulaziun en il dretg chantunal dals gieus da pitschna extensiun.....	8
2.5	Automats da gieus da divertiment.....	8
3	Explicaziuns davart las singulas disposiziuns	9
3.1	Disposiziuns generalas.....	9
3.1.1	Object (art. 1)	9
3.1.2	Noziuns (art. 2).....	10
3.2	Gieus per daners.....	10
3.2.1	Scumonds (art. 3 ed art. 4).....	10
3.2.2	Lottarias da divertiment (art. 5).....	10
3.2.3	Incumbensas da l'autorità chantunala da surveglianza e d'execuziun (art. 6).....	11
3.2.4	Infurmaziun (art. 7)	12
3.2.5	Elavuraziun da datas personalas ord decisziuns penals e consegna da decisziuns penals (art. 8).....	12
3.3	Cumbat cunter ils privels dals gieus per daners excessivs	12
3.3.1	Incumbensas dal post specialisà per prevenziun e per cumbat cunter dependenza (art. 9)	12
3.3.2	Elavuraziun da datas (art. 10).....	13
3.4	Imposiziun da taglia sin gudogns dal giu (art. 11-13).....	14
3.5	Disposiziuns penals (art. 14)	15
4	Aboliziuns e midadas en auters relaschs.....	15
4.1	Aboliziun da la lescha davart ils automats da giu ed il manaschi da gieus e da la lescha davart las lottarias	15
4.2	Lescha da taglia per il chantun Grischun	15
5	Consequenzas personalas e finanzialas	15
5.1	Per il chantun	15
5.2	Per las regiuns	16
5.3	Per las vischnancas.....	16

6	Buna legislaziun	16
7	Plan da termins ed entrada en vigur	17
8	Agiuntas.....	18

Il pli impurtant en furma concisa

La regenza ha autorisà il departament da giustia, segirezza e sanadad da dar en consultaziun il sboz per ina nova lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun (LCGD; DG 935.500). Cun questa lescha vegn il dretg intrachantunal da gieus per daners adattà a las prescripziuns che resultan da la lescha federala davart gieus per daners (lescha da gieus per daners, LGD; CS 935.51).

En la lescha da gieus per daners ha la confederaziun reunì la lescha federala davart ils gieus da fortuna e las bancas da giu (lescha davart las bancas da giu, LBG; CS 935.52) sco er la lescha federala davart las lottarias e las scumessas professiunalas (LLS). Sin plaun federal è il dretg da gieus per daners normà uschia da nov en in'unica lescha. La reordinaziun formala vegn accumpagnada da varsaquantas novaziuns materialas, tras las qualas la confederaziun fa valair sia cumpetenzza da regulaziun en ina dimensiun pli extendida che fin ussa.

Questas novaziuns chaschunan ina revisiun totala dal dretg da gieus per daners interchantunal sco er intrachantunal. L'adattaziun dal dretg interchantunal da gieus per daners n'è betg l'object dal project qua avant maun, perquai che en il chantun Grischun vegnan cunvegna interchantunals – tenor usanza – sutmessas directamain al cussegl grond per l'approvaziun. Il project qua avant maun s'occupa pia mo da quellas midadas che ston vegnir fatgas sin il stgalim da la lescha dal plaun intrachantunal pervia da l'entrada en vigur da la lescha da gieus per daners e da las disposiziuns executivas appartegnentas.

En la lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun che sto vegnir stgaffida da nov per quest intent, vegnan regladas l'admissibladad, la realisaziun sco er la surveglianza dals gieus per daners, las mesiras chantunals per cumbatter cunter ils gieus per daners excessivs e la taxaziun dals casinos, uschenavant ch'il dretg federal admetta regulaziuns intrachantunals. En emprima lingia èsi da decider, sch'il scumond d'automats da gieus d'inschign duai vegnir mantegnì e sche turniers da poker pitschens ordaifer ils casinos duain restar scumandads. En vista als privels ch'èn cumbinads cun quests gieus per daners e che pertutgan la sanadad psichica considerescha la regenza che quai saja inditgà. Percunter la paran las premissas dal dretg federal per ils gieus da pitschna extensiun d'esser suffizientas, uschia ch'ella na propona naginas ulteriuras regulaziuns concernent l'admissibladad e la realisaziun da gieus da pitschna extensiun. Dal rest vegn stgaffida – en la lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun – la basa legala per pudair cuntinuar en la dimensiun vertenta cun las mesiras chantunals per cumbatter cunter gieus per daners excessivs. La finala regla la lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun la taxaziun dals gudogns da casinos.

1 Situaziun da partenza

1.1 Midada dal dretg da gieus per daners sin plaun federal

Ils 11 da mars 2012 han il pievel ed ils chantuns acceptà la cuntraproposta directa a l'iniziativa dal pievel "Per gieus per daners a favur dal bainstar public". Las prescripziuns da dretg costituziunal ch'èn resultadas da quai ha la confederaziun realisà en la lescha federala davart gieus per daners (lescha da gieus per daners, LGD; CS 935.51) ch'è vegnida deliberada dal parlament ils 29 da settember 2017 e ch'è entrada en vigur il 1. da schaner 2019.

En questa lescha èn vegnidas reunidas la lescha federala davart ils gieus da fortuna e las bancas da gieus (lescha davart las bancas da gieus, LBG; CS 935.52) e la lescha federala davart las lottarias e las scumessas professiunalas (LLS). Uschia regla la confederaziun il dretg da gieus per daners da nov en in'unica lescha. Questa lescha cumpiglia 146 artitgels che vegnan concretisads en quatter ordinaziuns executivas (ordinaziun davart ils gieus per daners [ordinaziun da gieus per daners, OGD; CS 935.511]; ordinaziun dal departament federal da giustia e polizia [DFGP] davart las bancas da gieus [ordinaziun da bancas da gieus, OBG-DFGP; CS 935.511.1]; reglament da gestiun da la cumissiun federala da bancas da gieus [CS 935.524]; ordinaziun da la cumissiun federala da bancas da gieus davart l'obligaziun da las bancas da gieus concernent il cumbat cunter la lavada da daners suspectus e la finanziaziun dal terrorissem [ordinaziun da la CFBG davart la lavada da daners, OLDS-CFBG; CS 955.021]). Questas disposiziuns han l'intent da proteger la populaziun dals privels chaschunads dals gieus per daners. Ultra da quai duai vegnir garantì ch'ils gieus per daners vegnian realisads en moda segira e transparenta. La finala duain ils gudogns ord ils gieus per daners vegnir duvrads per l'assicuranza per vegls, survivents ed invaliditad sco er per intents d'utilitad publica (missiva tar la lescha da gieus per daners dals 21 d'october 2015, fegl uffizial federal 2015 8387 ss., 8388). Novaziuns impurtantas èn plinavant las mesiras cunter las manipulaziuns da cumpetiziuns da sport e cunter purschidras illegalas e purschiders illegals en la rait. Ultra da quai dastgan vegnir realisads gieus da casino – sin basa dal dretg federal – da nov er online e turniers da poker pitschens ordaifer casinos. La finala na dastgan betg pli vegnir suttamess a la taglia gudogns da lottarias e da scumessas da sport sco er da gieus da casino online da fin ad 1 milliun francs. Uschia ha la confederaziun profità da sia cumpetenza reglamentara en ina dimensiun pli gronda che fin ussa ed ha normà detg blers secturs ch'eran reglads fin ussa dal tuttafatg u per part en il dretg chantunal da gieus per daners.

1.2 Basegn d'adattaziun

En il chantun Grischun è reglà il sector dals gieus per daners actualmain sin plaun interchantunal, e quai en la cunvegna interchantunala davart la surveglianza, davart la permissiun e davart l'utilisaziun dal retgav da lottarias e da scumessas che vegnan manadas tras sin plaun interchantunal u naziunal (CILS; DG 935.470) sco er en la cunvegna interchantunala davart l'execuziun collectiva da lottarias (concordat da lottarias; DG 935.480). Sin plaun intrachantunal ha relaschà il legislatur chantunal la lescha davart las lottarias (DG 935.450) sco er la lescha davart ils automats da gieus ed il manaschi da gieus

(DG 935.600). Ultra da quai cuntegnan differents relaschs regulaziuns davart l'utilisaziun dals gudogns nets ch'il chantun Grischun obtegna ord gieus per daners. Tut quests relaschs cuntegnan regulaziuns che cuntradin – schebain per part mo terminologicamain – a la lescha da gieus per daners e ston vegnir adattadas a las novas prescripziuns dal dretg federal ubain abolidas (cf. agiunta 1: Survista dals relaschs giuridics en il sector dal dretg da gieus per daners).

Las lavurs da revisiun èn differentas, perquai che l'adattaziun da las cunvegnas interchantunalas vegn preparada da la conferenza dals directurs chantunals cumpetents per il martgà da lottarias e per la lescha davart las lottarias (CDCL) cun la participaziun dals chantuns da cunvegna. Las cunvegnas interchantunalas respectivas vegnan probablmain remplazzadas sin plaun naziunal tras il concordat davart ils gieus per daners sco er tras la cunvegna interchantunala davart l'execuziun collectiva da gieus per daners (CIGDS 2020). Questas novas cunvegnas interchantunalas po il chantun Grischun mo acceptar u refuser totalmain. Perquai vegnan suttamessas las midadas correspondentas – tenor usanza – directamain al cussegl grond per l'approvaziun. Il project qua avant maun s'occupa pia mo da quellas midadas che ston vegnir fatgas sin il stgalim da la lescha dal plaun intrachantunal pervia da l'entrada en vigur da la lescha da gieus per daners e da las disposiziuns executivas respectivas dal cussegl federal.

1.3 Libertad da regulaziun sin plaun intrachantunal

Il champ d'applicaziun da la lescha da gieus per daners cumpiglia da princip tut ils gieus che mettan en vista in gudogn monetar u in auter avantatg pecuniar, sch'i vegnan mess daners u sch'i vegn concludì in act giuridic (art. 1 en cumbinaziun cun l'art. 3 lit. a LGD). Entaifer questa noziun generala ch'è vegnida integrada da nov restan las singulas categorias per gronda part talas e qualas. Perquai stoi anc adina vegnir distinguì tranter lottarias (art. 3 lit. b LGD), scumessas da sport (art. 3 lit. c LGD), gieus d'inschign (art. 3 lit. d LGD) sco er gieus da casino (art. 3 lit. g LGD).

Ils gieus da casino vegnan reglads definitivamain en la lescha da gieus per daners – sco pli baud en la lescha davart las bancas da giuè (art. 5 ss. LGD). Las ulteriuras furmas da gieus per daners vegnan sutdivididas da nov en gieus da gronda extensiun ed en gieus da pitschna extensiun. Gieus da gronda extensiun èn lottarias, scumessas da sport e gieus d'inschign che vegnan realisads ubain en moda automatisada ubain sin nivel interchantunal ubain online (art. 3 lit. e LGD); gieus da pitschna extensiun èn lottarias, scumessas da sport e turniers da poker che na vegnan realisads ni en moda automatisada, ni sin nivel interchantunal ni online (lottarias pitschnas, scumessas da sport localas, turniers da poker pitschens). La differenza tranter gieus da gronda extensiun e gieus da pitschna extensiun resulta pia da la dimensiun realisada en moda automatisada, sin nivel interchantunal u online. Uschespert ch'in da quests criteris è ademplì, sa tracti d'in giuè da gronda extensiun. Cas cuntrari èsi in giuè da pitschna extensiun (fegl uffizial federal 2015 8437).

La distincziun tranter gieus da gronda extensiun e gieus da pitschna extensiun è impurtanta per la libertad chantunala da regulaziun en quel senn, che gieus da gronda extensiun pon vegnir scumandads en il dretg intrachantunal mo pli en lur totalitad u areguard

singulas categorias (art. 28 LGD). Las autras regulaziuns concernent lur admissibladad, lur realisaziun e lur surveglianza ston vegnir prendidas sin plaun interchantunal, sch'ellas èn insumma anc admissiblas dal dretg chantunal. Percunter na pon gieus da pitschna extensiuin betg mo vegnir scumandads dal dretg intrachantunal, mabain il legislatur chantunal è er autorisà da prevoir disposiziuns che pertutgan l'admissibladad, la realisaziun e la surveglianza e che surpassan las regulaziuns dal dretg federal (art. 41 al. 1 LGD). Ultra da quai sto el designar ed organisar l'autorità da surveglianza e d'execuziun cumpetenta. La finala pon vegnir normads en il dretg intrachantunal gieus (per daners) ch'il legislatur federal ha exceptà dal champ d'applicaziun da la lescha da gieus per daners (art. 1 al. 2 LGD), nun ch'els sajan reglads definitivamain en la lescha federala davart l'autorità federala per la surveglianza dals martgads da finanzas (lescha davart la surveglianza dals martgads da finanzas; CS 956.1) u en la lescha federala davart la concorrenza illoiala (LCI; CS 241). En cumparegliaziun cun la situaziun giuridica vertenta reduceschan las novas regulaziuns dal dretg federal la cumpetenza intrachantunala da reglamentar la permissiun e la surveglianza da gieus per daners. Qua exista in basegn d'adattaziun considerabel.

En il dretg intrachantunal da gieus per daners sto plinavant vegnir reglada l'utilisaziun dals gudogns nets che la "associaziun Swisslos Lottaria interchantunala" (en quai che suonda: Swisslos) paja al chantun Grischun sco chantun da cunvegna. Swisslos ch'è vegnida fundada l'onn 1937 organisescha gieus da gronda extensiuin per incumbensa dals chantuns ch'èn participads a la cunvegna interchantunala davart l'execuziun collectiva da lottarias (concordat da lottarias). Ils gudogns nets ch'ella obtegna, consegna ella als chantuns da cunvegna (art. 126 al. 2 LGD). La lescha da gieus per daners oblighescha ils chantuns da reglar en furma legislativa la procedura davart l'utilisaziun dals gudogns nets en dumonda, ils posts cumpetents per la repartiziun dals gudogns nets sco er ils criteris ch'ils posts ston applitgar per conceder contribuziuns (art. 127 al. 1 LGD). Las regulaziuns correspudentas ston vegnir francadas en il dretg intrachantunal da gieus per daners. Qua ston vegnir normadas ultra da quai la protecziun cunter gieus per daners excessivs sco er la consegna dals gudogns dal giu ord ils casinos B. La finala ston vegnir adattadas las regulaziuns cuntegnidas en il dretg fiscal chantunal concernent la taxaziun dals gudogns da gieus per daners.

Ils ulteriurs secturs dal dretg da gieus per daners ha reglà la confederaziun definitivamain u pretenda ina regulaziun interchantunala. Els na pon pia betg vegnir normads en il dretg intrachantunal da gieus per daners.

2 Las decisiuns da realisaziun las pli impurtantas

2.1 Nagina reuniun dal dretg intrachantunal da gieus per daners en ina lescha

Sin il stgalim da la lescha è il dretg intrachantunal da gieus per daners reglà actualmain en la lescha davart las lottarias, en la lescha davart ils automats da giu ed il manaschi da gieus ed – areguard l'utilisaziun dals gudogns nets dals gieus da gronda extensiuin – en l'art. 6 da la lescha davart la promoziun dal sport e dal moviment (lescha da promoziun dal sport; DG 470.000) sco er en l'art. 38 da la lescha davart las finanzas dal chantun Grischun (lescha da finanzas, LFC; DG 710.100). Questa structura è resultada historicamain ed è bain francada

en l'applicaziun dal dretg per il pli professionala. En il passà n'ha questa architectura da las reglas strusch chaschunà problems.

Perquai sto ella vegnir midada mo per tant, ch'i ston avair lieu midadas dal cuntegn pervia da las novas prescripziuns dal dretg federal. Quai na concerna betg las regulaziuns legalas davart l'utilisaziun dals gudogns nets ord gieus da gronda extensiun. Percunter cuntegnan la lescha davart las lottarias e la lescha davart ils automats da gieu ed il manaschi da gieus bleras regulaziuns che cuntrafan a las novas prescripziuns dal dretg federal. Questas duas leschas stuessan perquai vegnir suttamessas tuttas duas ad ina revisiun totala. Empè da quai vegnan ellas abolidas e transferidas en ina lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun (LCGD; DG 935.500) che sto vegnir stgaffida da nov. Uschia vegn resumà da nov en *ina* lescha il dretg intrachantunal da gieus per daners en il sector da l'admissibilitad, da la surveglianza e da la realisaziun da gieus per daners, da las mesiras chantunales per cumbatter cunter ils gieus per daners excessivs e da l'imposiziun da taglia sin casinos.

2.2 Scumond da gieus d'inschign gronds

Tenor il dretg federal dastgan dapi il 1. d'avrigl 2005 automats da gieus da fortuna funcziunar mo pli en casinos concessiunads (art. 4 LGD). Igl è scumandà da plazzar tals automats da gieu en restaurants ed en salas da gieus. Ma percunter, sch'il dretg chantunal permetta, èn tals automats da gieus d'inschign, nua ch'il resultat dal gieu na dependa betg da la casualitad, mabain en emprima lingua da l'inschign da la giugadra u dal giugader, permess en restaurants ed en salas da gieus. Il chantun Grischun ha scumandà questa furma d'automats da giugar per daners en la lescha davart ils automats da gieu (art. 3). Actualmain na dastgan pia funcziunar nagins automats da gieus d'inschign en restaurants ed en salas da gieus.

Cun realisar las novas prescripziuns federalas davart il dretg da gieus per daners sto il chantun Grischun decider, sch'el vul mantegnair quest scumond. Ma questa dumonda na po betg vegnir respundida unicamain per ils automats da gieus d'inschign, perquai ch'ils chantuns pon scumandar – tenor l'art. 28 LGD – mo pli la realisaziun da tut ils gieus d'inschign gronds. Sch'il chantun Grischun vul scumandar er vinavant ils automats da gieus d'inschign, sto el pia scumandar gieus d'inschign che vegnan realisads sin plaun interchantunal ed online.

In studi incumbensà da la cumissiun federala da bancas da gieu davart il tema "gieu da fortuna" arriva a la conclusiun, che 2,9 % da la populaziun svizra ha in cumportament moderadamain ristgà, 0,7 % in cumportament problematic e 0,5 % in cumportament patologic en il gieu (Glückspiel: Verhalten und Problematik in der Schweiz, rapport final, avust 2014, p. 6). Las consequenzas d'in tal cumportament en il gieu èn per il pli debits engrevgiants, problems a chasa ed a la piazza da lavur. En connex cun automats da giugar per daners èn las caracteristicas specificas che promovon la dependenza, la gronda sveltezza dal gieu, ils quasi gudogns, la repartiziun dal gudogn sco er las quotas da pajament. Questas caracteristicas n'èn betg uschè marcantas tar ils automats da gieus d'inschign sco tar ils automats da gieus da fortuna. Differentamain dals automats da gieus da

fortuna gudogna la giugadra inschignusa u il giugader inschignus tar automats da gieus d'inschign dapli che la giugadra betg inschignusa u il giugader betg inschignus. Ultra da quai dura in gieu en media 30 fin 80 secundas e la messa sco er il gudogn han in import limità. La finala ston 50 % da las giugadras e dals giugaders obtegnair in gudogn, sch'ellas ed els han absolvi cun success il gieu d'inschign. Tenor la pratica actuala ston ils automats da gieus d'inschign da princip avair questas caracteristicas, cas cuntrari vegnan els qualifitgads sco automats da gieus da fortuna (cf. p.ex. sentenza dal tribunal federal 2A.494/2001 dals 27 da favrer 2002 consideraziuns 5.2 e 6). Automats da gieus da fortuna concepids en questa moda cuntegnan in potenzial da dependenza relativamain pitschen. Ma considerar ston ins dentant che quests automats da gieus – differentamain dals automats da gieus da fortuna – na dastgan betg mo funcziunar en casinos concessiunads, mabain en tge localitads ch'i saja. Els èn pia facilmain accessibels er per giuvenils e per uffants. Cun l'admissiun d'automats da gieus d'inschign vegnan consequentamain expostas al privel da dependenza er persunas spezialmain vulnerablas.

Ultra da quai na permetta l'admissiun d'automats da gieus d'inschign strusch d'impedir che automats da gieus da fortuna vegnian manads ordaifer casinos. Oz controlla la cumissiun federala da bancas da gieu (CFBG) ils automats da gieus d'inschign e deliberescha quels. Ils automats da gieus d'inschign admiss cuntegnan numerus automats da gieus che na vegnan – mo pervia da lur software – betg qualifitgads sco automats da gieus da fortuna, mabain sco automats da gieus d'inschign (<https://www.esbk.admin.ch/esbk/de/> > Qualifikation der Spiele > Übersicht beurteilter Geschicklichkeitsspielautomaten, visitada l'ultima giada ils 28 da schaner 2019). En quests cas èsi lev da midar la funcziun d'automats ch'èn admiss sco automats da gieus d'inschign, a quella d'automats da gieus da fortuna. Da vart da las autoritads chantunales respectivamain da la polizia chantunala na po quai betg vegnir controllà. L'admissiun d'automats da gieus d'inschign na permetta strusch d'impedir ch'en locals grischuns vegnian puspè introducids automats da gieus da fortuna.

Quests dischavantatgs impurtants da l'admissiun d'automats da gieus d'inschign èn confruntads cun ils avantatgs finansials che resultassan d'in tal pass per las gestiunarias ed ils gestiunaris da restaurants sco er da salas da gieus. Ma in scumond d'automats da gieus d'inschign n'ha naginas consequenzas sin il gudogn net da Swisslos. Perquai che – tenor il sboz da la cunvegna interchantunala davart l'execuziun collectiva da gieus per daners (CIGDS 2020) – Swisslos na dastga manar nagins automats da gieus d'inschign (art. 1 al. 4 CIGDS 2020).

Sch'il chantun Grischun mantegna il scumond d'automats da gieus d'inschign, restrenscha el dentant la libertad d'agir da Swisslos en quel senn, ch'i fiss scumandà ad ella da porscher – en il chantun Grischun – gieus d'inschign gronds che vegnan realisads online e sin plaun interchantunal. Quai avess consequenzas negativas per il gudogn net da Swisslos. Perquai ch'ils chantuns da cunvegna obtegnan il gudogn net da Swisslos, sa reducissan las contribuziuns correspudentas. Las entradas ord gieus d'inschign che vegnan realisads online importan actualmain per il chantun Grischun stgars 400.– francs per onn. Ma qua èsi da considerar che Swisslos porscha il mument mo il jass da la differenza sin il champ dals

gieus d'inschign. Ils ultims onns ha ella desisti – tenor atgnas indicaziuns – d'extender la purschida da gieus online pervia da las cundiziuns legalas generalas intschertas. Suenter che la lescha da gieus per daners è entrada en vigur il 1. da schaner 2019 planisescha Swisslos da porscher ulteriurs gieus d'inschign online, sco en spezial il schieber. En quest sector vesa Swisslos in potenzial considerabel sin il martgà, al qual ella vuless acceder cun novas purschidas da gieus. Ma i n'è betg segir, sche questa strategia vegn a vegnir curunada da success. Actualmain na poi pia anc betg vegnir valità fidadamain, quant autas che las entradas ord ils gieus d'inschign online purschids da Swisslos vegnan a resultar e pia quant auta che la part dal gudogn net dal chantun Grischun ord quests gieus vegn ad esser. Il mument èn las entradas correspondentas che importan 400.– francs per onn fitg pitschnas. Er sche questas entradas duessan sa multiplitgar en cas d'in svilup positiv da la purschida da gieus d'inschign online, è la perdita d'entradas per il chantun Grischun anc adina negligibla.

Sut quest aspect na predomineschan – tenor l'avis da la regenza – ils avantatgs finansials ch'èn da spetgar d'ina admissiun da gieus d'inschign gronds, betg ils dischavantatgs ch'èn colliads cun quai. La regenza vul perquai mantegnair il scumond d'automats da gieus d'inschign cun scumandar tut ils gieus d'inschign gronds en la nova lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun.

Las ulteriuras furmas da gieus da gronda extensiun èn permessas gia tenor il dretg vertent e ston vegnir admessas er vinavant.

2.3 Scumond da turniers da poker pitschens

En la DTF 136 II 291 ha il tribunal federal qualifitgà turniers da poker da la varianta "Texas Hold'em" sco gieus maschadads, tar ils quals i n'è betg tschert ch'il factur d'inschign predominescha l'element casual da la repartiziun da las chartas. Perquai ha el scumandà da realisar turniers da poker publics ordaifer casinos. Questa decisiun ha gì per consequenza che actualmain n'han lieu nagins turniers da poker publics ordaifer casinos.

Tenor la lescha da gieus per daners pon ils chantuns permetter turniers da poker pitschens sut las premissas previsas en l'art. 36 LGD. Premissas d'admissiun correspondentas duain gidar a limitar il potenzial da dependenza dal giu ed a reducir ad ina dimensiun raschunaivla ils interess economics da las organisaturas e dals organisaturs da turniers da poker pitschens. Las cundiziuns generalas ch'èn previsas per quest intent paran teoreticain senza auter raschunaivlas (cf. art. 36 LGD), ma sa laschan realisar en la pratica mo a maun da controllas regularas e cumplessivas al lieu. Questas controllas fissan colliadas cun lavur persunala sproporziunada.

Ord vista finanziaria èsi da remartgar ch'in scumond da turniers da poker n'ha quasi naginas consequenzas economicas, perquai che las cundiziuns generalas dal dretg federal permettàn mo gudogns moderads a las organisaturas ed als organisaturs. Swisslos e pia la distribuziun als chantuns dals gudogns nets ch'ella ha obtegnì na fissan dal rest betg pertutgadas d'in scumond da turniers da poker pitschens, perquai che Swisslos porscha mo gieus da gronda extensiun. La finala profitassan ils casinos dal chantun Grischun d'in scumond da turniers da poker pitschens, perquai ch'en quest cas fissan els sco unics

autorisads da porscher gieus da poker.

Considerond ils avantatgs ed ils dischavantatgs menziunads qua survart, ch'èn colliads cun l'admissiun da turniers da poker pitschens, s'exprima la regenza per in scumond da turniers da poker pitschens.

2.4 Regulaziun en il dretg chantunal dals gieus da pitschna extensiun

La confederaziun ha reglà l'admissibladad, la realisaziun e la surveglianza da gieus da pitschna extensiun en ils art. 32-41 LGD sco er en l'art. 129 LGD. Sin fundament da questas disposiziuns dal dretg federal ston vegnir abolidas las regulaziuns davart il commerzi professional cun numers da lottaria a premia (art. 16 da la lescha chantunala davart las lottarias) sco er davart las scumessas professionali (art. 17 ed art. 18 da la lescha chantunala davart las lottarias), perquai ch'i èn admessas mo pli lottarias pitschnas e scumessas da sport localas, da las qualas ils gudogns nets van a favur d'intents d'utilitad publica (art. 129 LGD).

La gronda part da las ulteriuras regulaziuns chantunales concernent l'admissibladad, la realisaziun e la surveglianza da gieus da pitschna extensiun daventa obsoleta pervia da la reordinaziun dal dretg da gieus per daners tras il cussegl federal, perquai che las premissas ch'ellas cuntegnan èn cuntegnidas en l'avegnir en la lescha da gieus per daners ed en las disposiziuns executivas dal cussegl federal. Las paucas ulteriuras disposiziuns da protecziun dal dretg chantunal n'èn betg pli necessarias sin fundament da las cundiziuns generalas midadas. Tenor l'avis da la regenza na datti nagins motivs da reglar ils gieus da pitschna extensiun en ina dimensiun che surpassa las pretendiuns minimalas dal dretg federal. Da regulaziuns correspudentas vegni pia desistì (cf. dentant art. 5 al. 1 LCGD).

Quai signifitga particularmain che lottarias da divertiment en il senn da l'art. 41 al. 2 LDG na dovran nagina permissiun en l'avegnir. I sa tracta da lottarias pitschnas che vegnan realisadas ad in'occurrenza da divertiment, da las qualas ils gudogns consistan exclusivamain da premis materials, tar las qualas l'emissiun dals numers da lottaria, il trair la sort e la consegna dals gudogns succedan en in connex direct cun l'occurrenza da divertiment e da las qualas il maximum da la summa da tut las messas è bass. Questas lottarias pitschnas èn enconuschentas oz sut la noziun "tombola" u "lotto" e vegnan realisadas per il pli d'uniuns (fegl uffizial federal 2015 8453). Il mument ston ellas vegnir permessas da las vischnancas (art. 3 da la lescha chantunala davart las lottarias). A chaschun da l'entrada en vigur da la lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun vegn questa incumbensa communal a crudar davent.

2.5 Automats da gieus da divertiment

Per plazzar e per manar automats da gieus da divertiment – cun resalva da las excepziuns fixadas da la regenza – dovri actualmain en il chantun Grischun ina permissiun chantunala (art. 6 da la lescha davart ils automats da giu ed il manaschi da giu). Qua sa tracti d'apparats che na permettun, sch'ins presta ina messa, nagins gudogns pecuniars u materials respectivamain nagins auters avantatgs finansials. Automats da gieus da divertiment n'èn pia betg gieus per daners, uschia ch'els na pertutgan betg il champ d'applicaziun dal la lescha da gieus per daners. Il chantun Grischun è pia autorisà da prevair

vinavant ina permissiun per quests gieus (cf. explicaziuns qua survart sut cifra 1.3).

Sche questa obligaziun da dumandar ina permissiun duai vegnir mantegnida, dependa dals privels colliads cun il manaschi d'automats da gieus da divertiment. Infurmativas èn qua las disposiziuns executivas tar la lescha davart ils automats da giu ed ils manaschis da gieus (DG 935.610). Tenor questa lescha èn exceptads da l'obligaziun da dumandar ina permissiun gieus a la maisa che correspundan al giu da tgeiels classic, apparats da tir che permettàn da sajettar precis, gieus electronics da dart, automats a crana da griflas, sch'els han mo premis da maximalmain 5 francs, apparats da flipper e gieus da video senza pussaivladad da gudagnar (art. 14 da las disposiziuns executivas). Nagins automats da gieus da divertiment e pia betg suttamess a l'obligaziun da dumandar ina permissiun èn plinavant gieus da tavla e da chartas, automats da musica, irals da tgeiels, da bowling e da boccia, ballape pitschen mecanic, maisas da bigliard, apparats ed indrizs che servan exclusivamain ad intents da sport (art. 15 da las disposiziuns executivas).

Questa enumeraziun tradescha che en la pratica existan mo paucs automats da gieus da divertiment che dovran ina permissiun, sco p.ex. automats a crana da griflas cun premis da passa 5.– francs sco er maschinas virtualas da flipper. Perquai na fai betg surstar che fin ussa n'ha survegnì l'uffizi da migraziun e da dretg civil sco autoritad da permissiun cumpetenta naginas dumondas da permissiun per automats da gieus da divertiment. Sut questas circumstanzas na pari betg pli necessari da prevair in'obligaziun da dumandar ina permissiun per automats da gieus da divertiment, tant pli ch'il potenzial da periclitaziun collià cun quai sto vegnir validà sco fitg pitschen. L'art. 6 da la lescha davart ils automats da giu ed il manaschi da gieus po pia vegnir abolì senza cumpensaziun.

Il medem vala per l'art. 7 da la lescha davart ils automats da giu ed il manaschi da gieus, che permetta a las vischnancas da suttametter a l'obligaziun da dumandar ina permissiun l'avertura ed il manaschi da locals da giu cun automats da gieus da divertiment. Uschenavant che quai è enconuschent n'ha nagina vischnanca mai fatg diever da questa pussaivladad; la disposiziun correspudenta n'è pia evidentamain betg necessaria, perquai sto ella vegnir abolida senza cumpensaziun.

3 Explicaziuns davart las singulas disposiziuns

3.1 Disposiziuns generalas

3.1.1 Object (art. 1)

Il dretg da gieus per daners è reglà – sco preschentà qua survart – mo en pitschna dimensiun en il dretg intrachantunal (cf. las explicaziuns qua survart sut cifra 1.2 e sut cifra 1.3 sco er agiunta 1). A questa situaziun giuridica sa referescha l'art. 1 cun constatar che la lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun reglia l'admissibladad, la realisaziun sco er la surveglianza da gieus per daners, las mesiras chantunalas per cumbatter cunter ils gieus per daners excessivs e la taxaziun dals casinos, uschenavant ch'il dretg federal admetta regulaziuns intrachantunalas.

La lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun na regla betg l'utilisaziun dals gudogns nets ord gieus da gronda extensiun (cf. latiers las explicaziuns qua survart sut

cifra 2.1) Las disposiziuns correspondentas sa chattan vinavant en l'art. 6 da la lescha da promoziun dal sport sco er en l'art. 38 LFC ed en las disposiziuns executivas appartegnentas (art. 9-16 da l'ordinaziun davart la promoziun dal sport e dal moviment [ordinaziun da promoziun dal sport; DG 470.010] sco er en il reglament per pajar contribuziuns or da la finanziaziun speziala "lottaria naziunala" [reglament davart la lottaria naziunala, RLN; DG 710.600]).

3.1.2 Noziuns (art. 2)

L'art. 2 renviescha a las definiziuns legalas ch'èn cuntegnidas en l'art. 3 al. 1 lit. a–d ed f LGD. I vegn desisti da francar qua questas noziuns normadas en il dretg federal. Tras quai vegn per l'ina distgargià il relasch giuridic qua avant maun, per l'autra rendì visibel il connex cun la lescha federala da gieus per daners. Quest proceder ha il dischavantatg che questas noziuns ch'èn centralas per applitgar la lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun daventan enconuschentas e pon vegnir chapidas pir cun consultar la lescha federala da gieus per daners. Ma quai para acceptabel en il cas qua avant maun, perquai che la lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun na po in summa quasi betg vegnir applitgada senza consultar la lescha federala da gieus per daners. Ultra da quai sa drizza ella en emprima lingia ad organisaturas ed organisaturs da gieus per daners, uschia ch'ella ha da princip in circul d'adressats professional.

3.2 Gieus per daners

3.2.1 Scumonds (art. 3 ed art. 4)

La regenza s'exprima – per ils motivs numnads sut las cifras 2.2 e 2.3 – per in scumond da gieus d'inschign gronds sco er da turniers da poker pitschens. Ils scumonds correspondentes vegnan francads en l'art. 3 ed en l'art. 4.

3.2.2 Lottarias da divertiment (art. 5)

Ils artitgels 32, 33, 34 alineas 3-7 LGD sco er ils artitgels 37-40 na valan betg per lottarias pitschnas che vegnan realisadas ad in'occurrenza da divertiment, da las qualas ils gudogns consistan exclusivamain da premis materials, tar las qualas l'emissiun dals numers da lottaria, il trair la sort e la consegna dals gudogns succedan en in connex direct cun l'occurrenza da divertiment e da las qualas il maximum da la summa da tut las messas è bass (art. 41 al. 2 LGD). Quests gieus da pitschna estensiun, designads sco uschenumnadas lottarias da divertiment, èn enconuschents oz sut la noziun "tombola" u "lotto" e vegnan realisads per il pli d'uniuns (fegl uffizial federal 2015 8453). Il potenzial da privel collià cun questas lottarias pitschnas è pitschen, uschè ch'ellas dastgan vegnir realisadas – tenor il dretg federal – sut premissas facilitadas.

In tractament privilegià en questa moda na para betg inditgà, sche lottarias da divertiment vegnan realisadas da personas ch'organiseschan u che mainan professionalmain gieus per daners. Professionalmain agescha en quest senn quel che obtegna – cun realisar lottarias pitschnas – entradas regularas, cun las qualas el cuvra ina part considerabla da ses custs da viver. Talas personas na dastgan betg organiser u realisar sezzas lottarias da divertiment tenor l'art. 5 al. 1. Medemamain èsi exclus da surdar ad ellas l'organisaziun u la

realisaziun da lottarias da divertiment. Organisaturas ed organisaturs da gieus per daners na pon pia ni organisar respectivamain realisar sezs ni per incumbensa d'ina terza persuna lottarias da divertiment. Lottarias pitschnas ch'ellas ed els realiseschan dovran adina ina permissiun. En questa moda vegni impedì che organisaturas professiunalas ed organisaturs professiunals da gieus per daners possian guntgir la surveglianza statale cun realisar lottarias da divertiment en il senn da l'art. 41 al. 2 LGD.

Cumplementarmain a questa regulaziun vegn statuida en l'art. 5 al. 2 in'obligaziun d'annunzia per lottarias da divertiment. L'administraziun chantunala da surveglianza e d'execuziun na po betg permetter lottarias da divertiment – cun excepziun da lottarias da divertiment realisadas d'organisaturas professiunalas e d'organisaturs professiunals. Ma ella sto garantir che per tut las autras lottarias pitschnas vegnian dumandadas las permissiuns necessarias e che las lottarias pitschnas vegnian realisadas en urden (art. 32 ss. LGD). Per pudair ademplir questa incumbensa legale sto ella pudair prender enconuschientscha da tut las lottarias pitschnas. Mo uschia po l'autorità da surveglianza e d'execuziun decider, sch'i sa tracta propi d'ina lottaria da divertiment che na dovra nagina permissiun. Per lottarias da divertiment che na dovran nagina permissiun sto pia vegnir introducida in'obligaziun d'annunzia precedentia (art. 6 al. 1). Impurtant èsi qua cunzunt ch'ils organisaturs sajan conscients ch'i vegn fatg in monitoring da las lottarias da divertiment.

3.2.3 Incumbensas da l'autorità chantunala da surveglianza e d'execuziun (art. 6)

En l'art. 6 al. 1 vegnan descrittas las incumbensas da l'autorità chantunala da surveglianza e d'execuziun. Sin il plaun da l'ordinaziun vegn questa incumbensa attribuida a l'uffizi da migraziun e da dretg civil ch'è – gia tenor il dretg vertent – competent sin plaun chantunal per la surveglianza e per l'execuziun dal dretg da gieus per daners.

Questas incumbensas na po l'autorità chantunala da surveglianza e d'execuziun betg ademplir suletta. Las controllas al lieu ston vegnir fatgas da la polizia che ha la pussanza statale necessaria per far valair en cas da basegn ils cumonds e scumonds d'agir che resultan dal dretg da gieus per daners. En l'art. 6 al. 2 survegn pia l'autorità chantunala da surveglianza e d'execuziun la pussaivladad da surdar incaricas a la polizia chantunala per ademplir sias incumbensas da surveglianza e d'execuziun, sch'igl exista il privel concret che malfatgs dal sector dal dretg da gieus per daners (art. 130 LGD, art. 131 LGD, art. 14 LCGD) possian vegnir commess. Ina tala situaziun da privel è avant maun, sch'igl exista in fatg che – en cas d'in andament senza impediments dals eveniments ch'èn da spetgar – vegn a chaschunar cun gronda probabilitad che malfatgs vegnian commess. En tals cas sto la polizia chantunala in summa daventar activa tenor l'art. 2 da la lescha da polizia (LPol; DG 613.000). L'art. 6 al. 2 modifitgescha l'urden da competenzas en dumonda dentant mo en quel senn, che betg mo la polizia chantunala, mabain er l'uffizi da migraziun e da dretg civil po decider – sco autorità chantunala da surveglianza e d'execuziun – sch'igl existia ina tala situaziun da privel. Sch'ella accepta quai, po ella surdar incaricas a la polizia chantunala, per impedir ch'il privel capitia. Betg pertutgada da quai resta la competenza da la polizia chantunala da daventar activa ord atgna iniziativa sa basond sin l'art. 2 LPol e da prender las

mesiras ch'èn necessarias per sa defender cunter ils privels en il sector dal dretg da gieus per daners. En quest regard vegn l'art. 2 LPol cumpletta cun l'art. 6 al. 2.

3.2.4 Infurmaziun (art. 7)

Sut il dretg vertent ha publitgà l'uffizi da migraziun e da dretg civil en sia qualidad sco autoritad chantunala da surveglianza e d'execuziun mintgamai fegls d'infurmaziun pertutgant il sector dal dretg da gieus per daners. Las petentas ed ils petents duain vegnir infurmads er vinavant – senza stuair consultar la legislaziun per part anc complexa davart las premissas per la permissiun e davart las proceduras – particularmain davart ils documents da permissiun ch'els ston inoltrar. La pratica d'infurmaziun da fin ussa duai cuntinuar.

3.2.5 Elavuraziun da datas persunalas ord decisiuns penalas e consegna da decisiuns penalas (art. 8)

Las autoritads (inter)chantunalas da surveglianza e d'execuziun ston vegnir infurmadas davart decisiuns penalas pertutgant il sector da gieus per daners. Mo uschia èn ellas ablas da controllar las premissas per la permissiun.

Infurmaziuns davart persecuziuns e sancziuns penalas valan sco datas persunalas spezialmain sensibilas (art. 2 al. 3 da la lescha chantunala davart la protecziun da datas [LCPD; DG 171.100] en cumbinaziun cun l'art. 3 lit. c cifra 4 da la lescha federala davart la protecziun da datas [LPD; CS 235.1]). Talas datas dastgan vegnir elavuradas da princip mo, sch'ina lescha prevesa quai expressivamain en il senn formal (art. 2 al. 2 LCPD en cumbinaziun cun l'art. 17 al. 2 LPD). Correspudentamain vegn autorisada l'autoritad chantunala da surveglianza e d'execuziun en l'art. 8 d'elavurar datas persunalas ord decisiuns penalas e da consegnar decisiuns penalas che pertutgan il dretg da gieus per daners ad autras autoritads incumbensadas cun l'execuziun dal dretg da gieus per daners. Manegiadas èn qua autras autoritads chantunalas da surveglianza e d'execuziun, ma er autoritads interchantunalas dal dretg federal u autoritads estras che ston exequir il dretg da gieus per daners.

Dal rest sa drizza l'elavuraziun da datas tenor la lescha chantunala davart la protecziun da datas. En moda specifica per il sector vegnan normads exclusivamain ils fatgs da permissiun necessaris per l'elavuraziun da datas (cf. latiers: EVA MARIA BELSER/ASTRID EPINEY/BERNHARD WALDMANN, Datenschutzrecht, Berna 2011, § 12 ann. 1 ss.). Quai signifitga spezialmain che la comunicaziun da decisiuns penalas ad autoritads estras è admissibla mo observond las premissas spezialas che valan per il traffic transcunfinal (art. 2 al. 2 LCPD en cumbinaziun cun l'art. 6 LPD).

3.3 Cumbat cunter ils privels dals gieus per daners excessivs

3.3.1 Incumbensas dal post spezialisà per prevenziun e per cumbat cunter dependenza (art. 9)

Tenor l'art. 106 al. 5 da la constituziun federala da la confederaziun svizra (Cst.; CS 101) ston la confederaziun ed ils chantuns tegnair quint dals privels dals gieus per daners. Tras la legislaziun e tras mesiras da surveglianza garanteschon els ina protecziun adequata, resguardond en quest connex las differentas caracteristicas dals gieus sco er la furma ed il

lieu da la purschida. Questa incumbensa dal dretg costituziunal realisescha l'art. 85 LGD areguard ils privels psichics cumbinads cun ils gieus per daners en quel senn, ch'ils chantuns vegnan obligads da prender mesiras da prevenziun cunter gieus per daners excessivs sco er da metter a disposiziun purschidas da cussegliaziun e da tractament per personas ch'èn en privel da daventar dependentas u ch'èn dependentas dal giu sco er per lur conturns.

Cun integrar questa regulaziun en la lescha da gieus per daners n'è la situaziun giuridica betg sa midada per il chantun Grischun, perquai che quel vegn envidà gia ussa – sin basa da la cunvegna interchantunala davart la surveglianza, davart la permissiun e davart l'utilisaziun dal retgav da lottarias e da scumessas che vegnan manadas tras sin plaun interchantunal u naziunal (CILS) – da procurar per ina prevenziun adequata da dependenza sco er per ina purschida sufficiente da tractament e da cussegliaziun per cumbatter cunter ils gieus per daners excessivs (art. 18 CILS). Per ademplir questa incumbensa ha l'uffizi chantunal dal servetsch social sco post spezialisà per prevenziun e per cumbat cunter dependenza etablì per l'ina ils ultims onns ina purschida da cussegliaziun e da tractament per personas ch'èn en privel da daventar dependentas u ch'èn dependentas dal giu e per lur conturns, per l'autra elavurà – ensemen cun ils chantuns da la Svizra orientala Appenzell Dadens, Appenzell Dador, Glaruna, Son Gagl e Turgovia – il project da prevenziun "SOS-dependenza dal giu" ed incumbensà la "Perspectiva Turgovia" da realisar quel. Quella ha sviluppà ina pagina d'internet che cuntegna infurmaziuns specificas per personas pertutgadas directamain ed indirectamain, ina cussegliaziun per e-mail ed ina helpline gratuita (www.sos-spielsucht.ch, visitada l'ultima giada ils 27 da november 2018). En l'art. 9 vegn stgaffida la basa legala per cuntinuar cun questas purschidas per cumbatter cunter ils privels dals gieus per daners excessivs ed eventualmain per las pudair extender. La situaziun giuridica vertenta na vegn betg midada tras quai.

3.3.2 Elavuraziun da datas (art. 10)

Il post spezialisà per prevenziun e per cumbat cunter dependenza vegn a stuaire sa procurar – en il rom da sia incumbensa da tractament e da cussegliaziun – regularmain ina survista davart la situaziun sanitaria, finanziaria e sociala da las personas ch'èn en privel da daventar dependentas u ch'èn dependentas dal giu. Uschia poi daventar necessari ch'il post spezialisà per prevenziun e per cumbat cunter dependenza s'occupia detagliadamain da las relaziuns finanzialas da la persuna en consultaziun, per mussar ad ella, co ch'ella po amortisar ils debits ch'èn resultads pervia dals gieus per daners excessivs. Per quest intent sto il post spezialisà per prevenziun e per cumbat cunter dependenza avair enconuschientscha davart las entradas sco er davart la facultad da la persuna ch'è en privel da daventar dependenta u ch'è dependenta dal giu. Eventualmain vegn la persuna pertutgada a surdar ad el ses dossier tenor il dretg d'agid social. Ma almain vegn ella al communitgar l'import dal sustegn public survegnì. Talas infurmaziuns davart l'agid social valan sco datas persunalas spezialmain sensibilas (art. 2 al. 3 LCPD en cumbinaziun cun l'art. 3 lit. c cifra 2 LPD). Il medem vala per sentenzias dal dretg penal sco er per mesiras administrativas – sco p.ex. scumonds da giugar – che vegnan tematisadas en incaricas da

tractament e da cussegliazion, sch'ellas derivan d'in cumportament en il gieu che vegn considerà sco problematic (art. 2 al. 3 LCPD en cumbinaziun cun l'art. 3 al. 1 lit. c cifra 4 LPD). Qualifitgadas tuttina vegnan datas da sanadad che permettessan da trair conclusiuns davart secturs fitg intims (art. 2 al. 3 LCPD en cumbinaziun cun l'art. 3 al. 1 lit. c cifra 2 LPD).

Per elavurar questas datas persunalas spezialmain sensibilas dovri ina basa legala formala (art. 2 al. 2 LCPD en cumbinaziun cun l'art. 17 al. 2 LPD). Questa basa vegn stgaffida en l'art. 11, nua ch'il post spezialisà per dependenza e per prevenziun vegn autorisà d'elavurar datas persunalas spezialmain sensibilas per ademplir sias incumbensas legalas. Dal rest sa drizza l'elavuraziun da datas tenor la lescha chantunala davart la protecziun da datas. En moda specifica per il sector vegnan normads exclusivamain ils fatgs da permissiun legals formals ch'èn necessaris per l'elavuraziun da datas.

3.4 Imposiziun da taglia sin gudogns dal gieu (art. 11-13)

En il chantun Grischun n'exista nagin casino cun ina concessiun A, mabain dus casinos cun in concessiun B. La differenza principala tranter questas duas furmas da casinos è la purschida da gieus. Ils casinos B porschan maximalmain trais tips da gieus a la maisa e maximalmain 150 automats da gieu (fegl uffizial federal 2015 8399). L'atezza da las messas en ils casinos B è tar gieus a la maisa tut tenor il tip dal gieu restrenschida legalmain ed ils casinos B pon fixar las premissas spezialas per la gestiun da systems da jackpot (art. 6 al. 2 LGD).

Sin il plaun fiscal sa distinguan ils casinos B dals casinos A en quel senn, ch'il cussegl federal po reducir la tariffa da taxa da la taxa sin casinos B, sch'ils retgavs dal casino vegnan duvrads essenzialmain per interess publics da la regiun. Plinavant è ina reducziun pussaivla, sch'il casino cun ina concessiun B è situà en ina regiun che dependa economicamain d'in turissem fermamain stagiunal (art. 121 LGD). La finala reducescha il cussegl federal la taxa per casinos cun ina concessiun B, sch'il chantun da staziunament incassescha da tals ina taxa sumeglianta (art. 122 al. 1 LGD). Questas furmas da las reducziuns da las taxas èn vegnidas surpigliadas senza midadas da la lescha davart las bancas da gieu (art. 42 e 43 LBG). Consequentamain na vegn la situaziun giuridica areguard la taxa sin ils casinos cun ina concessiun B betg a sa midar sin plaun federal a chaschun da l'entrada en vigur da la lescha da gieus per daners.

Il chantun incassescha gia ussa ina taxa sin bancas da gieu dals casinos B sin basa dals art. 8-10 da la lescha davart ils automats da gieu ed il manaschi da gieus. Questa taxa è concepida tuttina sco la taxa federala sin casinos. Las regulaziuns en dumonda duain vegnir mantegnidas. Ellas vegnan mo surpigliadas en la lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun ed adattadas a la terminologia da la lescha federala da gieus per daners (art. 12 ed art. 14). Areguard il cuntegn na vegnan ellas betg midadas; la situaziun giuridica resta tala e quala.

Introducida da nov duai vegnir unicamain ina regulaziun che permetta al chantun d'incassar posteriuramain la taglia chantunala sin casinos, sch'ina taxaziun è vegnida tralasciada nungjustifitadamain e sche la cumissiun federala da bancas da gieu pretenda posteriuramain las taxas da bul betg incassadas sa basond sin l'art. 124 LGD (art. 13).

3.5 Disposiziuns penalas (art. 14)

En ils art. 130 ss. LGD ha la confederaziun stgaffi varsaquants causals penals per gidar a realisar las obligaziuns tenor il dretg da gieus per daners. Quests causals penals (art. 130 al. 1 lit. a LGD ed art. 131 al. 1 lit. a LGD) permettun er da chastiar l'inobservanza dals scumonds chantunals da gieus per daners, sco quels fixads en l'art. 3 ed en l'art. 4 (fegl uffizial federal 2015 8498 ed 8500). Percunter na pon cuntravenziuns cunter l'art. 5 betg vegnir suttamessas a sancziuns penalas ni sin questa basa ni pervia d'in auter causal penal dal dretg federal. Per quest intent ston vegnir stgaffids – en l'art. 14 – causals penals autonomns dal chantun, che permettun da chastiar cun ina multa da fin 10 000.– francs quellas persunas che realiseschan – sco organisaturas u organisaturs professionals – lottarias da divertiment senza avair la permissiun necessaria per quai (art. 5 al. 1) u che violeschan l'obligaziun d'annunzia per lottarias da divertiment (art. 5 al. 2).

Per perseguitar e per giuditgar quest causal da surpassament è cumpetenta la procura publica (art. 135 LGD en cumbinaziun cun l'art. 18 da la lescha introductiva tar il cudesch da procedura penala svizzer e contrario [LItCPP; DG 350.100]). Il medem vala per ils auters causals penals tenor il dretg da gieus per daners, nun ch'els pertutgian ils gieus da casino (art. 134 LGD).

4 Aboliziuns e midadas en auters relaschs

4.1 Aboliziun da la lescha davart ils automats da giu ed il manaschi da gieus e da la lescha davart las lottarias

Cun l'entrada en vigur da la lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun vegnan abolidas la lescha davart ils automats da giu ed il manaschi da gieus sco er la lescha davart las lottarias (DG 935.450) (cf. explicaziuns qua survart sut cifra 2.1).

4.2 Lescha da taglia per il chantun Grischun

Cun la nova lescha da gieus per daners èn vegnids midads tranter auter l'art. 7 al. 4 lit. l-m da la lescha federala davart l'armonisaziun da la taglia directa dals chantuns e da las vischnancas (LATD; CS 642.14) ed ils chantuns èn vegnids obligads d'adattar correspondentamain lur leschas da taglia (art. 72x LATD). Questa adattaziun na vegn betg fatga cun relaschar la lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun, mabain è vegnida fatga gia per il 1. da schaner 2019 en las disposiziuns executivas tar la legislaziun da taglia (DERtLT; DG 720.015).

5 Consequenzas persunalas e finanzialas

5.1 Per il chantun

Cun il project qua avant maun realisescha il chantun en emprima lingia quellas prescripziuns che resultan da la lescha da gieus per daners. Las consequenzas persunalas che resultan da quai na po il chantun pia betg influenzar. Uschia oblighescha il dretg federal per exempel il chantun da prevair in'autoridad interchantunala da surveglianza e d'execuziun. Ils custs per sia controlla da las lottarias pitschnas che dovran ina permissiun sco er da las scumessas da sport localas dastgassan sa chattar en la dimensiun vertenta. Dentant sto l'autoridad

chantunala da surveglianza e d'execuziun controllar da nov er, sche las lottarias pitschnas che vegnan designadas da las organisaturas e dals organisaturs sco lottarias da divertiment, èn effectivamain talas. Fin ussa faschevan las vischnancas questa controlla. Pia s'augmentan ils custs da controlla da l'autorità chantunala da surveglianza e d'execuziun. Ma i n'è betg pussaivel d'als quantifitgar. Il mument actual na pon ins betg predir, sche ed eventualmain en tge dimensiun ch'i dovra resursas persunalas supplementaras per questa nova incumbensa.

Il scumond da gieus d'inschign e da turniers da poker na vegn percenter betg ad avair consequenzas persunalas. Medemamain n'ha il spustament da las cumpetenzas da l'autorità chantunala da surveglianza e d'execuziun a l'autorità interchantunala per la permissiun da lottarias grondas nagina relevanza per il persunal, perquai che gia avant onns èn vegnidas emessas permissiuns generalas a favur da Swisslos e perquai che Swisslos ha inoltrà ils ultims onns mintgamai mo fitg paucas dumondas novas.

Tut en tut parta la regenza dal fatg, che las resursas persunalas actualas dastgassan bastar per dumagnar las novas incumbensas. Eventualmain èn necessarias tschertas resursas supplementaras pervia da la lavur supplementara en connex cun la controlla da l'obligaziun da dumandar ina permissiun per lottarias da divertiment e per la surveglianza da quellas.

Areguard las finanzas èsi da resguardar che cun il scumond da gieus d'inschign – sco explitgà qua survast sut cifra 2.2 – vegniss il chantun Grischun a perder las entradas ch'el ha obtegnì fin ussa or dals gieus d'inschign gronds che vegnivan realisads online da Swisslos. Quels importan actualmain 400.– francs per onn, dastgassan dentant s'augmentar en il futur, sche la purschida da gieus d'inschign online vegniss extendida marginalmain (cf. en chaussa las explicaziuns qua survast sut cifra 2.2).

5.2 Per las regiuns

Las regiuns n'adempleschan naginas incumbensas en il sector dal dretg da gieus per daners. Ellas n'èn pia betg pertutgadas dal project qua avant maun.

5.3 Per las vischnancas

Las vischnancas concedan actualmain las permissiuns per lottarias da divertiment e procuran per l'execuziun dal dretg da gieus per daners (art. 3 da la lescha davart las lottarias) sin quest champ. Da questa incumbensa vegnan ellas liberadas cun il project qua avant maun (cf. en chaussa las explicaziuns qua survast sut cifra 3.2.2). Consequentmain dastgassan ellas vegnir distgargiadas minimalmain. Quai vala cunzunt per quellas vischnancas, en las qualas vegnan realisadas professiunalmain lottarias.

6 Buna legislaziun

Il project legislativ qua avant maun realisescha ils princips da la necessitad, da la subsidiarità e da la flexibilitad. Particularmain na survegnan las vischnancas naginas novas prescripziuns tras questa lescha. Il sboz qua avant maun tegna pia quint da las prescripziuns tar la legislaziun, che la regenza ha concludì (cf. conclus da la regenza dals 16 da november 2010, nr. 1070).

7 Plan da termins ed entrada en vigur

Il chantuns ston adattar lur legislaziun – uschenavant che quai è impurtant qua – a las pretensiuns dal nov dretg il pli tard dus onns suenter l'entrada en vigur da la lescha da gieus per daners (art. 144 al. 2 LGD). Uschia ston pudair vegnir messas en vigur la nova lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun sco er sias disposiziuns executivas il pli tard il 1. da schaner 2021. Per garantir quai èsi previs che la regenza delibereschia la missiva concernent il relasch d'ina lescha davart gieus per daners dal chantun Grischun il december 2019. Uschia po vegnir tractà il project respectiv ensemen cun l'approvaziun dal concordat davart ils gieus per daners che vegn probablamain a valair per l'entira Svizra sco er da la cunvegna interchantunala davart l'execuziun collectiva da gieus per daners durant la sessiun d'avrigl 2020.

8   **Agiuntas**

- Agiunta 1:   Survista dals relaschs giuridics en il sector dal dretg da gieu per daners
- Agiunta 2:   Glossari
- Agiunta 3:   Lescha federala davart gieu per daners (Lescha da gieu per daners, LGD, da consultar sin <https://www.admin.ch/gov/de/start.html> > Bundesrecht > Systematische Rechtssammlung > Bundesgesetz über Geldspiele)
- Agiunta 4:   Missiva tar la lescha da gieu per daners dals 21 d'october 2015, BBl 2015 8387 ss. (da consultar sin <https://www.admin.ch/gov/de/start.html> > Bundesrecht > Bundesblatt > 2015 8387)